XVIII-ik évfolyam. 15-ik szám. Kőszeg, 1898. április 9-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 filler.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Husvét.

Olyan ez a mai nap, milyen a tegnapi, a napsugár szakasztott ugy bujdosik az azur Égbolt szürke felhőfoszlányai között, mint tegnap; az emberek ma is csak ugy sürögnek kün az utczákon, mint máskor és mégis . . . a mai nap más, egészen más: ünnep az, a keresztény szívek örömünnepe.

Csöndesen suttog a szellő, mint máskor szokott s az a suttogás mégis mintha egy elhaló dalnak utolsó akkordjait, utolsó szavait ismételné folyton, mintha azt dudolná: Alleluja! Alleluja! És különös, jégpánczélba öltöztette legyen a vallási közöny szívedet, ha az a szó füledet éri, mintha zsongás támadna utána szívedben, mintha képzeleted egy rég feledett tündérvilág ölébe varázsolna vissza, az az egy szó fölmelegíti fásult kedélyedet — a jégpánczél megtörik s úgy érzed, hogy keresztény vagy, hogy neked is van részed a megváltás diadalünnepéből. Krisztus éretted halt és föltámadott. Szóval nemcsak a hívők ezrei, nemcsak a templomjárók serege tudják, hogy husvét van, hogy ünnep áll a világon, hanem tudja mindenki, kinek lelkét még teljesen le nem nyügözte a skepticizmus átka.

A hitetlen Tamás csudája mintha ismét megujulna. „Nem hiszem" mondta a hitetlen tanítvány s végül mégis az ur lábai elé borult. „Nem hiszem" ismétli ezer és ezer közönyös keresztény, ha nem is szavával, de tetteivel s mégis a föltámadás ünnepe mintha varázserővel késztetné meghajolni az előtt, ki a bünt és halált meggyőzte. Az a titkos ismeretlen hatalom olyanokat vonz Isten házába, kik különben esztendőn át nem látják annak belsejét, az a titkos ismeretlen hatalom olyanoknak adja ajkára a lelkesítő allelujáját, kik máskor csak mosolyogni tudnak az élő hit megnyilatkozásán.

Beteg csak a társadalom, de nem hitetlen.

Ebben a pár szóban foglaltatik korunk czéltalan, vagy mondjuk ki bátran, tehetetlen vergődésének diagnózisa, de abban foglaltatik egyuttal is gyógy-szere.

Beteg a társadalom, különben nem küzdene osztály osztály ellen, a tőke a munka ellen, a szegény gazdag ellen. Elkeseredett küzdés folyik az egész vonalon s annak a harcznak az igazság adja meg az árát. — Kálváriára hurczolják ezrek boldogságát, hogy ott megfeszítsék s majdan sirba tegyék.

De a sir visszaadja a maga halottját. Kit megfeszítettek, az harmadnapra dicsően föltámadott. Fel fog támadni a társadalom is a maga tehetetlen vergődéséből, eljő az ideje, hogy megelégedés támad a nyomor sirjából, szabadság a bilincsbe vert jogok börtönéből — de csak akkor, ha majd a hitnek angyala leszáll előbb, hogy elgördítse a követ, melyet a hóhérok a sir elé gördítettek. S hogy ez be fog következni, hogy e remény nem foszló álom, nem keserü utópia, arról meggyőz a husvét ünnepén millió szájból önkénytelen kitörő vallási meggyőződés, arról meggyőz az a zsongó dal, az „alleluja", mely szívből fakad s szívhez talál útat.

Oh! jövel hát szabadító angyal, övezd föl magadat menyei glóriád vértjével. Jer el mihozzánk is, hadd kelljen az uj eszme diadalra, hirdetve, hogy az elvet, a hitet, a meggyőződést, melyet megfeszítettek, a sir visszaadta, hogy nem halott már többé — hanem föltámadott.

K.

A sopron-kőszegi vasut.

A közönség köréből ezuttal is közölhetünk a sopron-kőszegi vasut ügyében nyilvánított véleményt. A vett közlemény szószerinti szövegét íme itt közöljük.

Bár nem vagyok szakember és sohasem foglalkozhattam vasutépítéssel, a létesítendő sopron-kőszegi vasut-vonalnak ránk kőszegiekre nézve háramló előnyeit és hátrányait mégis meg akarnám, ha mindjárt csak főbb vonásokban is, világítani. Abból indulok ugyanis ki, hogy a létesítendő vállalatok jövendőbeli sikerei felől a szakember véleménye nem ér mindig fel a laikuséval, sőt, eltekintve az alaptól, melyre az egyik és a másik helyezkedik, sokszor éppen az utóbbi, már t. i. a gyakorlati szempontok után induló nemszakember helyesebben, mert talán elfogulatlanabbul ítéli meg az adott viszonyokat s így a végeredményben bíztosabb kalkulusra jut a szakember száraz számtételeinél. Szolgálok mindjárt közel álló példával.

A kőszeg-szombathelyi vasutnak a valóságban nyujtott előnyeiben éppen a szakemberek csalat-

TÁRCZA.

Ünnepnapon.

Fellengő vágyam vedd ma szárnyaidra,
Dalos pacsirta, Isten madara!
Neked a kék ég boltozatja nyitva,
Előtted nincsen ködtarta titka,
Vidd lelkemet hát fel utaira
S mig szárnyad ívén ringatózva rezzen,
Feltámadásról dalt zengedezzen.
És kék hullám légen úszva át,
Tőled tanulja égzengő dalát:
Dalos pacsirta, Isten madara!

Készitsd a földet a feltámadásra
Virágszóró, rügybontó kikelet.
Tied a szivnek első dobbanása,
A dalnak, lángnak első lobbanása,
Ki a tavasznak lelkét leheled,
Fübetücskéi a teleirt rétnek
Sürü sorokban mint téged dicsérnek,
Reád mosolyog a bimbóhasadás,
Te vagy az élet, a feltámadás:
Virágszóró, rügybontó kiketet!

Szüzen rengő keblét a tiszta égnek
Túltölti boldog édes érzelem;
Kicsorduló csepp nyitja kebelét meg
S harmathullása rebegő szemének
Gyöngyökben ül meg szirmon, levelen.
Minden harmatcsepp az ég tükre itt lenn,
Bennök nézi magát a boldog Isten,
Kinek kezében élet és halál,
S kit szárnyaló lelkem, ha feltalál:
Túltölti boldog édes érzelem.

Hozzád repüljön szárnyain a dal ma,
Egnek, földnek királya, Istenünk,
Kinek halál felett győző hatalma,
Feltámadást teremtő diadalma
Kikeletet virágozz fel nekünk.
Mit csak szivéből a föld kisugároz,
Mind feltörekszik trónod számolyához
Szin, illat, hang, fény — mind összhangba lép.
S kórusban zengi hymnusát feléd:
Egnek, földnek Királya, Istenünk!

Szávay Gyula.

A magyar nép husvétja.

Magasztos ünnep a husvét, a feltámadás diadalnapja. Magasztos és régi, régibb, mint a kereszténység. Mert apáink még az őshazában tanyáztak, hirét sem hallván az Üdvözítő boldogító tanának, mikor ők már vígan ülték a „tavasz ünnepét". Örömnapját annak, hogy ujra kezd virulni a természet, ujabb istenáldást igérvén.

A „tavasz ünnepe" vigasságában és ájtatosságában beleolvadt a keresztény husvétba. A nép az uj vallás szerint imádkozott a templomban, ámde otthon ünneplésében még most is öntudatlanul követi a régi hit hagyományos szokásait. A kereszténység felvétele óta lezajlott kilencz évszázadokon keresztül, mióta nemzetségről nemzetségre szálltak az ősi hit eme szokásai, a köztudatban nagyrészt veszendőbe ment ugyan jelentőségük, sőt egyik-másik helyen részben elenyészett a gyakorlat is, ugy, hogy bajos volna ezen szokásainkból ősvallásunk husvétját a maga egész mivoltában rekonstruálni.

Tagadhatatlan ősjellegüek azonban már azok a babonák, melyek a szenteli vagy szenteletlen barkához füződnek. Nemely helyen a virágvasárnapot megelőző szombaton gyermekünnep a barkaszedés. Igy Pákán és vidékén meg nem régen az iskolásgyermekek, ha cziczamacza ágakért mentek a közeli erdőbe vagy hegyre, párosan, mesterek vezetése alatt a világi dalokat énekelve, ünnepiesen mentek az ágakat vágni. A fiuk fekete czukorsüvegből készitett csákót tettek fejükre, azt felbokrétázták s felpántlikázták. A leányok pedig fehér koszorut viseltek a fejükön.

Ennek a szentelt vagy szenteletlen barkának sok jótékony hatást tulajdonit a babona. Igy használják a hasfájás ellen is. Mielőtt szentelésre viszik, templomba lépés előtt sokan nyelnek egy szemet, óvszerül a torokfájás ellen. Az ajtófára szegezett barka kiküszöbölte a boszorkányokat, dörgés alkalmával pedig meg most is sokan tüzbe dobnak egy barkaágat, hogy a villám ne üssön a házba.

Tobbfele pogánykori babonát gyakorolnak még nagypénteken. Igy azt tartja a néphit, hogy nagypénteken reggel napfelkelte előtt jó a gunárral és kakassal paprikat vagy magyar borsot nyeletni, hogy a szárnyas nép szaporodjék. Ellenben nem szabad nagypénteken ruhát szárogatni, mert akkor azon évben bőrt is fognak szárogatni, tudniillik kárt vallanak a szarvasmarhában. Ha nagypénteken reggel pálinkát iszik az ember, ha nyáron valahol elalszik is, a kigyó nem mászik a szájába. Nem szivesen látja azonban a gazda nagypénteken az esőt, mert ez nagy szárazságnak az előjele. Sőt ha lenne is esőzés abban az évben, az eső nem áztatja át rendesen a földet. De a viztiszteletnek egy maradványa a Szeged, Szabadka, Bezdán vidékén dívó szokás, hogy a lányok nagypénteken egy fűzfa alá mennek, ott mosakodnak és fesülködnek, mert akkor szép hajuk lesz.

Lapunk jelen számához egy fél ív melléklet van csatolva.

koztak hatalmasan. Ők annak idején bizonyára sokat előlegeztek a kiépítendő vasutnak, hogy csak ennek financzérozására a pénzembereket megpuhítsák, de sohasem hitték volna, hogy a kiépített és forgalomnak átadott kis vasut akkora jövedelmet hajtson, mint a milyent az az eddigi tapasztalatok szerint tényleg hajt. Bizonyság erre az állomási épületek szükes — mondhatnám — ügyetlen formája s a törzsrészvények szokatlan bő jövedelmezősége, mely rendkívüli szép eredményben meg a közönség bízott jobban a hívatásos vasutasoknál, ami az elsőbbségi részvények gyors jegyzésében és a törzsrészvényekre szükséges 150 ezer frtnyi összegnek a város részéről történt aggodalom nélkül való megszavazásában nyert kifejezést.

E példából itélve, lehet, hogy velem együtt e lapok mult számában ugyan e tárgyról iró szintén laikus és sok más egyén most sem csalatkozik, most, mikor az építendő sopron-kőszegi vasut ügyéhez a saját helyi szempontunkból nem fűzünk nagy reményeket. Meg is mondom az okát. Nem akarok abba a hibába esni, melyet elődeinknek annyiszor — nem tudom: okkal-e, vagy anélkül — a szemére hánynak, hogy ellene nyilatkozzam a vasutépítésnek. Ellenkezőleg, én szükségét látom a vasuti hálózat kiterjesztésének s ebben Kőszeget is bent szeretem látni. Sőt pártolom azt a tervet is, mely Kőszeget Sopronnal akarja összekötni. Nézetem szerint ugyanis a sopron-kőszegi legujabban tervezett vasut nem lehet hátrányos vasut-forgalmi viszonyainkra, hanem kérdés, még pedig igen kényes kérdés, hogy a várossal szemben támasztott pénzbeli igények esetleg való kielégítése arányban áll-e majd avval a nyilvánvalóan bekövetkezendő változással, mely Kőszegnek, mint végállomásnak megszünésével a a ki- és beszállás folytán eddig észlelt keresletet biztosította. Én alig merném hinni!

A tervezett uj vasut — azt nemcsak megengedem, hanem igen valószinünek is tartom — előnyére lesz Sopronvármegyének és különösen magának Sopron városának s tehát megéri azt az áldozatot, amire a két törvényhatóság kész. Megengedem másrészt azt is, hogy e vasut kiépítésével a kőszeg-szombathelyi vasut forgalma növekedni fog, de indirekt haszonnal, milyent figyelmen kivül nem lehet hagyni, az Kőszeg városára nézve nem lesz, hanem igenis kárral, mely nem érhet meg sem 35, sem 20 ezer frtnyi, sem pedig annál kevesebb pénzbeli hozzájárulást éppen azoknak, akik a kárt szenvedik. Kőszeg városa szentelhet még egy érdekeinek jobban megfelelő vasuti vállalatra pénzáldozatot, de a tervezett sopron-kőszegi vasutra egy krajczárt sem adhat. Nincs is a városnak ahhoz való tehetsége.

Egy adófizető.

HIREK.

— **Az olvasóhoz.** Lapunk husvéti számát nyomban annak zártakor, vagyis szombat este küldtük szét. Kivánunk kellemes, jó ünnepeket!

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

— **Személyi hirek.** *Szájbely* Gyula országos képviselő pénteken ellátogatott városunkba, hol néhány óráig tartózkodott. — *Pötzelberger* Károly takarékpénztári igazgatósági elnök szerdán érkezett vissza Karlsbadi kurájából és ez idő szerint elég jól érzi magát.

— **Kinevezés, illetve előléptetés a helybeli kir. posta-tavirdahivatalnál.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Hechinger* Imre kir. posta- és távirótisztet s hivatali főnököt kinevezte soron kivül magasabb rangfokozatu állásba: kir. posta- és táviró-főtisztté. — A posta- és távirdaintézet elnöki igazgatója pedig *Tánczos* Máté kir. posta- és távirdaszolgát posta- és távirda-altisztté. — Jelenlegi minőségükben magasabb fizetési fokozatba léptek elő: *Rozner* Pál kir. posta- és távirda-segédellenőr és *Rozonits* Sándor kir. posta- és távirdaszolga.

— **Honvédujonczok esküje.** Szép ünnepjük volt a mult hónap elején a kőszegi honvédzászlóaljhoz bevonult ujonczoknak mult vasárnap. A jól kiképzett hadfiak akkor tették ünnepélyes fogadalmat a királynak és a hazai szentesített törvényeknek. Az ünnepség egy része az uj plébánia-templomban, másik része a templom előtti téren folyt le. Bent misét és az eskü jelentőségéről szent-beszédet hallgattak az ujonczok, künn pedig szabad ég alatt felesküdtek. A szép aktus után, melynek sok nézője akadt, a csapat elvonult *Schuppler* Henrik cs. és kir. alezredes és tiszti kisérete előtt.

— **Városi közgyülés.** A város képviselő-testülete mult hétfőn d. u. 3 órakor rendkivüli közgyülést tartott, mely főleg a termelt fa árának a megállapítása végett vált szükségessé, de amellett egy pár más tárgy elintézésül is alkalmul szolgált. A közgyülés első sorban tudomásul vette a polgármester ama bejelentését, hogy Frigyes főherczeg a Natalia leánya elhalálozása alkalmával a város közönsége részéről kifejezett részvétért köszönetet fejezte ki. Azután a közgyülés a gazdasági-bizottság javaslata alapján az eladandó első- és másodosztályu faneműek árát 50 krral emelte. Tudomásul vette továbbá *Marton* Károly bortermelő-szövetkezeti elnök felebbezésére érkezett ama közigazgatási bizottsági határozatot, mely szerint a helybeli bortermelő szövetkezetnek tagjai bor-italadó kedvezményre igényt nem támaszthatnak. A mezőgazdasági termények és czikkek hamisitásának tilalmáról szóló 1895. évi törvényczikket, mely már 1896. évi junius hó 1-vel lépett életbe, kihirdették. Végre, mivel a városi temető tultömött és a halottak eltakarítása nem turnus szerint történik, a közegészségügyi bizottságnak még 1894-ben hozott javaslata alapján egyhangulag elhatározták, hogy a temetőnek kibővítését a szomszédtelkek megszerzésével, melyek közül az egyik a Kegeln örökösöké és ezek telke semmi áron sem szerezhető meg, ezt kisajátítás utján, — a másikat, mely Molnár János tulajdonát képezi és kivel előnyös és elfogadható föltételek mellett a telekre nézve szerződés létesült, vétel utján kívánja eszközöltetni. A temetőnek a kibővítése e szerint, mivel az egyik telektulajdonossal megegyezés jött létre, még ez év folyamán a rendelkezésre álló alap terhére keresztül lesz vihető.

— **Szent-sirok látogatása.** Az egyház gyászában osztozkodó hívek óriási sokasága nagypénteken valósággal ellepte a Krisztus koporsóit. Az uj plébánia-templom szentsir-kápolnája egész nap tömve volt áhitatos látogatókkal, kikre mély benyomást tett a kifejtett egyházi gyászpompa. Sokan látogattak el a bencés-templom egyszerübb, de jelentőségében mégis szép szentsirjához is, valamint a Kálvária templomba, hova egyébként délután 3 órakor nagyszámu hivőkből álló proczesszió is indult. Az utczák és templomok népét jócskán szaporította a vidékről idesereglett sokaság.

— **A sereghajtó.** Csütörtök reggel összes harangjaink útra keltek Róma felé s a sok néző gyermek között volt akárhány, aki a rendjét is látta a repülésüknek. Ezek szerint az uj plébánia-templom nagyharangja a csapat élén haladt, míg ellenben a szigetbeli fiókharang még aznap délben is ott fészkelt a bádog-fedeles toronyban s szárnypróbálgatások közben hallatta hangját. Az utat azonban ez is megtette és szombat reggel 9 órára többi társaival együtt ez is leszállott fészkébe.

— **Husvét.** Beállott a keresztény világ legnagyobb ünnepe, a feltámadás emléknapja. Megtartását illetőleg már az első századokban viták merültek fel. A 325-iki nizzai zsinat mondotta ki, hogy a husvét mindig a tavaszi napéjegyen utáni holdtöltet követő első vasárnapon tartassék, tehát mindig márczius 22-ike és ápril 25-ike közé esik s tőle függ az egész egyházi év mozgó ünnepeinek a berendezése. Közvetetlenül a nagyhét előzi meg, melynek főbb napjai: nagycsütörtök, nagypéntek és nagyszombat. Nagyszombaton este van a feltámadási körmenet, a husvéti szertartások középpontja. Régente nemcsak a vasárnap és a hétfő, hanem a husvétra következő egész hét ünnepként tartatott. XVI. Kelemen pápa rendelte el 1771-ben, hogy Mária Terézia országaiban a husvét ünnepe csak két napi legyen. — Hogy most megint elérkezett e szép ünnep, boldog alleluját kívánunk a kedves olvasónak.

— **A Kőszeg és Vidéke** szerkesztősége a napokban egy kiváló lelkes és munkás tagját veszítette el. *Wittinger* Ernő, dr. Wosinszky István balfi fürdőjébe kerülvén gondnoknak, tegnap elhagyta városunkat.

— **Kőszeg a papiron.** A napokban jelent meg a *Magyarország és a Nagyvilág* czímü folyóirat márczius havi száma Vasvármegye leírása- és illusztrálásával. Természetesen Kőszegnek is jutott hely a füzetben és mondhatjuk: meghatottak bennünket úgy a leadott textus, valamint város-nagyjaink és monumentális épületeink rendkivülien sikerült képei. Igy történhetett, hogy a közkézen forgó füzet arczképeit nézve sokan találgatták hogy: ki lehet ez, vagy az az alak s mikor a jobb szeműek felvilágosították, menten elcsodálkozék ki-ki az illető alak fiatalságán, soványságán vagy kövérségén. Az adatok furcsán trafálók és nem a legkorrektebb a stil sem. A város ismertetéséből teszem megtudjuk, hogy „Kőszeg a k ő s z e g i h e g y s é g tövében van; hogy a kálvária-templom 260 éves; hogy a városnak szolgabirói hivatala van

Folytatás a mellékleten.

Dunántul, Tolna vidéken pedig azt tartják, hogy aki nagypénteken folyóvizben megfürödik, az nem lesz beteg abban az esztendőben. Szeplő ellen pedig ajánlatos, nagycsütörtökön, mikor elhallgatnak s nagyszombaton, mikor ujra megszólnak a harangok hideg vizben megmosdani.

Mythikus jelentőségü szokás, mely egészen az ókorba felvihető s a föld minden népénél elterjedt: a husvéti piros tojás. Bár őseink hiedelme szerint nem az volt a fő, hogy az ünnepekre tojásokat fessenek, hanem hogy ősvallásunk szent növényének: a foghagyma, vagy vereshagyma héjával való főzése által megszentelődjenek s titkos erőt nyerjenek. Sok helyütt a nép csakugyan még ma is vereshagyma-héjjal szinesiti a husvéti tojásokat. Ezeket a szines tojásokat gondosan eltészik, mert sok mindenre jók. Tüzveszkor, irja Barna Ferdinand, a lángba dobják, csillapitás és a szél megforditása végett. Erdőn azokba a fákba teszik, melyekekbe a méhkasokat elhelyezték, hogy a rajzás annál jobban sikerüljön. A csibéket is azzal etetik, hogy megnőve annál jobban tojjanak. Midőn a nyájban és házi állatokban, különösen a juhok közt marhavész pusztít, összetörik és az istállóban és akolban szétszórják a darabjait, a nyájat pedig a tojás héjával s foghagymával füstölik. Manapság, igaz, megis már inkább bizunk az állatorvosban és a dezinfekczióban. De akad még terméketlen nő, vagy akinek gyermekei csecsemő korukban meghaltak s a piros tojásba veti reményét a jövő áldása iránt.

Egy ősrégi vonatkozásu gyermekjáték, a piros tojásokkal való „czoknyázás", már lassankint feledésbe kezd menni. Ennek a játéknak, mely abból áll, hogy a két játszótárs kiki a maga tojását hegyével a másikéhoz gyöngén ütögeti, míg az egyik betört s a törött tojás a győzőé lesz, ennek a játéknak hajdan országosan egy napja volt, a husvét másodnapja. Annyira ismert idő volt a „tojás ütésének napja", hogy régi irások is utána vannak keltezve.

Némely vidéken még most is tartja magát a husvéti tojással való mátkázás és komázás. Fiu fiunak, leány leánynak, kit mátkájának (komájának) tartatni óhajt, ad vagy küld egy himes tojást, kettőt kapván viszonzásul, ha a mátkaságot elfogadják.

A himes tojás szerepet játszik az öntözésnél is, mikor a legény kapja jutalmul. Az ősi gyakorlathoz legközelebb állhat e tekintetben, mikent Kandra Kabos tudós művében Gál Kálmán nyomán említi, leginkább a Közép-Nyárád mentén fentartott szokás. Ott minden valamire való leánynak a választottja szívbeli kötelességének tartja, husvét virradóra kedvesének kapujára, kutágasára vagy háza tetejére szép fenyőágat, piros tojásokkal díszitve feltenni. A leányt ez a fenyőág egész évre boldoggá teszi, nagyon ethetetlen azonban az, a kinek husvétkor nem tesznek fenyőágat a kapujára: az ilyen szerencsétlent nem mennek öntözni, nem hívják a tánczba, nem veszik figyelembe. Megtörténik néha, hogy a legények maguk is megrestelik, ha egy jómódu leány szegyen szemre „virág" nélkül maradt, s ennek husvét első napja éjjelén tesznek még utólagosan fenyőágat. Azon házakat, hol fenyőág van, husvét másodnapján reggel, mikor a legények a falu egyik végén kezdik a hajnalozást, muzsika szóval bemennek s a leányt, ki rendszerint az udvarban van, megöntözik. Bizony a hajadont kiméletlenül a vállúba löktetik s vederről öntik reá a vizet. Mikor aztán behívják a hajnalozókat a házba és megtraktálják, a „vőfélyek" szépen betanult ünnepi köszöntőt mondanak, áldást a házra és lakóira. B csánatot is kérnek, hogy a ház virágszálát, hogy el ne hervadjon", megöntözték.

Itt-ott fentartotta magát még számos szokás és babona, mely őseink „tavaszi ünneplésével" vonatkozásban áll. Ezek azonban már nem a keresztény husvét változó napjain, hanem az állandó Szent-György-napján vannak gyakorlatban.

Mythos.

A szabadságharcz könyve.

Nemzeti multunk erős érzése teremtette gazdag történettudományi irodalmunkat. Béla király Névtelenje késő századokra megjelölte az utat, mikor arra int, hogy kiki „az irományok bizonyos fejtegetéseiből és a historiák nyilván megyarázatjából értse meg nemesileg a dolgok valóságát". Minden században van egy-egy kiváló történetiró és Székely István, Bethlen Farkas, Apor Péter, Budai Ezsajás munkái mind egy-egy határjelző a korok tudományos irodalmában. Mert mindenkor erősen megvolt a vágy, hogy a „dolgok valóságát" megértsék. Ebből magyarázható, hogy nincs egyetlen ága tudományosságunknak, mely nagy és jelentős munkákban oly gazdag volna, mint történeti irodalmunk.

A magyar szabadságharcz emléke számos érdekes monografiában, naplójegyzetekben és különféle följegyzésben él. Rendszeres munkák, a melyek eddig róla iródtak, többé-kevésbbé érdekes szempontokból világítják meg a kort, de természetszerüen nem elég teljesek. Nem teljesek pedig azért, mert hisz csak néhány év óta gyűjtik össze mindazt, a mi még megmenthető, emlékeztető a korra. Az ország különböző helyein ereklyemuzeumokat alapítottak, magánosok gyűjteményei egyre gazdagodnak relikviákkal. Mindez Horváth Mihály, Gelich Richárd, Jakab Elek előtt, a kik terjedelmesebb munkákban ismertették történetünk e ragyogó korszakát, ismeretlen kincses bánya volt. Breit József pedig, a ki ujabban egy kétségtelenül becses munkában adatokkal szolgál, tisztán stratégiai szempontból vet világot az egyes harczokra. Igy jutunk el Gracza György könyvéig, az 1848—49-iki magyar szabadságharcz történetéig, mely most a napokban fejeződött be, mikor a nemzet lelkes ünnepekkel adózik a nagy idők emlékének. Megjelenését nemcsak alkalomszerüségeért üdvözöljük. Ez az alkalom csak szolgálhat a munkának, melyben első és teljes egész képét kapjuk meg szabadságharczunknak. Megbecsüljük azért, mert maradandó irodalmi emléke lesz a félszázados évfordulónak, mert egyike azon történeti munkáknak, melyeken meg fog bizonyosodni a latin közmondás igazsága, hogy a történet az élet mestere. Azok a legendás nagy idők életre kelnek itt; azok a napok ujra átviharzanak lelkünkön. Átérezzük minden dicsőségét, meggyászoljuk minden fájdalmát. Ez a titáni küzdelem csakugyan méltó volt arra, hogy az egész világ bámulattal eltelve tekintsen föl reánk. Mert ezekkel a ragyogó tényekkel oda igtattuk nevünket azok közé a nemzetek közé, a kik a világtörténet forgatagában felül kerekedtek. Ha van könyv, melyből hitet és lelkesedést lehet tanulni késő nemzedékeknek: ugy ez a könyv bizonyára az lesz. Ereje az, hogy szerencsésen meg tudta alkotni azt az ideált, melyet szabadságharczáról e nemzet minden fia alkotott magának.

stb. Ha még ar életrajzi adatok hiányos felhasználását említjuk és teszem elcsodálkozunk azon, hogy a hidegvízgyógyintézet olyan hely, „hol a betegek a szabad levegőt is egészségük veszélyeztetése nélkül élvezhetik,“ — nagyjában feltartuk a „Magyarország és a Nagyvilág“ előttünk fekvő füzetének Kőszegre vonatkozó hibás tartalmát.

— **Klub-élet.** A „Kőszegi Bicykli Club“ april 3-án tartotta a Szeybold-féle házban lévő club-helyiségében nagy érdeklődés közt lefolyt közgyűlését. Mint értesülünk, a megürült elnöki székbe egyhangu lelkesedéssel Fiederer Jenőt, az egyesület mint gyülésen titkárra választott s eddig is legbuzgóbb tagját emelték; helyébe pedig Patonay Sándort, szintén egyhangulag hozott határozattal titkárra. A most már 30 tagot számláló egyesület tisztikara a következő: Elnök: Fiederer Jenő, alelnök: Unger Elek, titkár: Patonay Sándor, menet-parancsnok: Eitner Gusztáv, pénztáros: Jagits Imre. Ezenk helyeséssel kísérte a közgyülés az elnöknek a „club“ felvirágzását czélzó előterjesztéseit. Eszerint a körnek a Szeybold-féle fogadóba saját helyisége lesz, tagjai csinos és olcsó jelvényeket, valamint egyenruhát fognak viselni és minden hó utolsó szombatján gyülésezuek, hogy a kirándulások s versenyek felett határozzanak. Az első versenyben — mint halljuk, — már május hóban lesz alkalmunk a buzgó sport-férfiak mérközéseit bámulni. Az egylet 10 taggal „A Magyar Kerékpáros Szövetség“ be lépés sportlapokat rendel. Ezen határozatok elfogadása után nagy szimpatiával fogadták az egyesület kebelébe az Unger Elek alelnök által bejelentett dr. Dreiszker József, Eisner Kamillo, Ferenczy József, Janosa Lajos, Kárpáti Sándor, Nagy Adorján, Patier Ernő, Prenner Ferencz, Róth Jenő urakat. Elhatározták — titokban, — hogy Kőszeg kedves hölgy-bicyklistáit is megnyerjék az egyesület tagjaiul. Kültagok szerzésével is iparkodnak az egyesület felvirágzását előmozdítani. A régi gárda tehát egész hadsereggel szaporodik s ha a most mutatkozó lelkesedésből következtetnünk lehet, ugy a „Kőszegi Kerékpár-Egyesület — „nem volt, hanem lesz“!

— **Házasság.** Al-sebesi *Tormássy* Dezső cs. és kir. százados kedden délután 6 órakor tartja egybekelését koltai *Vidos* Elek cs. és kir. altábornagy leányával, *Miczi* urnővel.

— **Iskolaépület renoválása.** A kőszegi polgári iskola kétemeletes épületet a közoktatásügyi kormány legközelebb czélszerü javítás alá veteti. Szó van egyebként arról is, hogy az iskolát a leányosztályok netaláni beszüntetése esetén egyéb módon egészítsék ki.

— **Halálozás.** Alig egy évi özvegysége után a halálba követte férjét *Vidt* Gezáné, szül. Horváth Emma, itthagyva teljes árvaságban négy serdületlen gyermeket. A halál nem ismer kíméletet, az kiragad az élők sorából olyanokat is, akik nem magukért, hanem másoknak élnek; kiragadja ölelő karok közül az anyát, egyetlen támaszát a családnak. Valóban, az ember tragédiájában ennél tragikusabb esetet nem tudunk képzelni. Vidt Gezáné régóta volt beteg s baját, ugylátszik, fokozta a férje elvesztése fölött érzett bánat. Sem az orvosok műtéte, sem a rokonság gyengéd bánásmódja, gondozása nem segíthetett rajta. El kellett vesznie. A haláleset alkalmából kibocsátott parte így szól:

Alulirottak az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a hőn szeretett édes jó anya, felejthetetlen jó testvér és sógornő, özvegy Vidt Gézáné, szül. nemes-takácsi Horváth Emmának, családjának szentelt áldásos élete 36-ik évében mai napon d. u. 1 órakor hosszas és sulyos szenvedés után történt csöndes elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai folyó hó 6-án d. u. 4 órakor fognak az ág. ev. hitvallás szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni. Kőszeg, 1898. évi április hó 4-én. Áldás és békesség lengjen drága porai felett! Özv. Takáts Ferenczné, szül. Horváth Leonna; Horváth Géza és neje, szül. Romwalter Mária; dr. Szúr Lajos és neje, szül. Horváth Etelka; Horváth Kálmán és neje, szül. Langsfeld Mária, mint az elhunytnak édes testvérei és sógora, illetve sógornői; Vidt Huska, Vidt Blanka, Vidt Jolán, Vidt Béla, mint gyermekek.

— **Halálozás.** *Dachs* János, magánzó, e hó 8-án 86 éves korában jobb létre szenderült. Földi maradványait hétfőn, vasárnap helyezik örök nyugalomra.

— **Dobbal való felültetés.** A városi dobos a minap magyar és német nyelven követő hirdetéssel háromszor is kidobolta, hogy f. é. april 5-én Kőszegen a vásártéren katonai lóárverés lesz. A lókupeczek meg is jelentek a kitüzött határidőre a kőszegi marhavásártéren, de ott lónak vagy huszárnak még csak az árnyékát se találták. Ugy világosította fel őket egy nem hivatalos közeg, hogy: hiszen ez a lóárverés nem is Kőszegen, hanem Szombathelyen lesz megtartva s kisült végre az is, hogy a kőszegi hivatalos dob felültette az embereket.

— **Hajléktalan csendőrőrs.** A csendőrség nem talál Kőszegen elég alkalmas és méltányos árú lakást. Ezért a szombathelyi szárnyparancsnokság már korábban felszólította a városi hatóságot, hogy e czélra megfelelő épületet emeltessen. Félig-meddig igéretet is tettek a város részéről, hogy az építkezést foganatosítják, de ujabban ismét nehézségeket támasztanak. Igy most avval az eshetőséggel állunk szemben, hogy a csendőrőrst a vidékre, még pedig valószinüleg Nemes-Csóba helyezik át.

— **Pályázat.** A kőszegi iparos rajztanítói állásra kiirt pályázatra ezuttal sokan, már vagy tizen jelentkeztek. A felügyelő-bizottság eszerint válogathat és előre láthatólag abban a helyzetben lesz, hogy elég képzett és a törvényes kellékeknek mindenben megfelelő jelölteket ajánlhat a tanfelügyelőnek és képviselő-testületnek megválasztására.

— **Fürdővétel.** A Sopron közelében s eddig e város tulajdonában volt Balf fürdőt dr. *Wosinszky* István, a sikeres gyógyításai után „csoda doktor“-nak nevezett szombathelyi ezredorvos vette meg. Az uj tulajdonos most a fürdőt a legujabb hygienikus követelményeknek megfelelően átalakíttatja és május 1-én megnyitja.

— **Áprilisi időjárás.** A hét elején erős szélvihar dühöngött városunkban. Nagyobb veszedelmet ugyan nem idézett elő az orkán, csak a házak fedelét kezdte ki itt-ott és egyes fákat csavart ki gyökerestül a földből. Csütörtökre már egész csöndes idő lett s napsugaras időkben tavaszi légáramlat terjedt szét, a miből szép ünnepekre vélünk következtetni.

— **Nyilvánossági jelleg.** *Bertha* János dr., győri nagyprépost tudvalevőleg szülőfalujában, sopronmegyei Kőhalom községében a saját költségén emelt épületben internatussal összekötött 4 osztályú polgári leányiskolát rendezett be. Ezt az intézetet, — melynek most 32 növendéke van, — a jövő tanévre nyilvánossági jelleggel ruházza fel a közoktatásügyi miniszter.

— **Adófize**[illegible] Városunk választó polgárságát figyelmeztetjük, hogy [illegible] akik a választók jövő évi névjegyzékébe föl akarnak vétetni, mult évi netalán hátralékos állami adójukat legkésőbb f. évi april hó 15-éig fizessék be.

— **Uj politikai lap.** Szombathelyen, mint azt egyik alkalommal már jeleztük, legközelebb egy uj politikai hetilap indul meg a *Dunántúl* munkatársainak támogatása és *Geszner* Imre volt szerkesztő vezetése mellett. A lap czíme *Vasmegyei Hirlap* lesz s ugyanazon elveket fogja vallani, mint a *Dunántúl*, vagyis függetlenségi elveket.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átírás alá: Dreszler Ernőné után az 1662. hsz. 80 frt vételárban Balogh Istvánné javára. — Preisz Ferenczné után a (6926—6927.) hsz. 225 frt vételárban Scheck Mihályné javára. — Paszner Cecilia, férj. Maitz Józsefné után a (7482—7483/b.) hsz. ¼ része Paszner Róza javára. — Preisz Ferenczné után a (7537—7538.) és 7539. hsz. 350 frt vételárban Schrancz Mihály és neje javára. — Karner Antal után a (2121—2122.) hsz. Deckelmann Alajos és neje javára 250 frt vételárban. — Lemke Károly és kiskoru gyermekei után a 113. hsz. 86. sz. ház 2400 frt vételárban özv. Heidenreich Lajosné javára.

)(**Nap-, lég- és villamos homokfürdőket** rendezett be dr. Palócz Ignácz gyógyintézetében (Budapest, IX. Vámház körut 7.). Dr. Palócz honosította meg hazánkban a villamos fényfürdőt is, a melynek remek gyógyító hatását most már egész európa orvosi tekintélyei elismerik. Annak a sok nőbetegnek, elhizottságban, reumában, köszvényben, emésztési zavarokban, vérszegénységben, mindenféle idegbajban és hurutokban szenvedőnek nem kell most már messze külföldre vándorolni, hogy az orvosi tudomány legujabb és legpraktikusabb vívmányainak segítségével megszabaduljon bajától, — elérheti azt itthon is.

)(**Gyomorbetegségek** különböző rosszra hajló alakot öltenek, különösen akkor, ha kisebb gyomorbajoknál nem mozdítjuk elő a javulást. Erre nézve mindig arra alkalmas háziszert kellene készlethen tartani. Különösen jó hatásunak örvend dr. Rosa életbalzsama Fragner B. gyógyszertárából Prágában, 205—III. Különben is figyelmeztetjük olvasóinkat lapunk mai számában közölt erre vonatkozó hirdetésére.

)(**A gazdaközönség** figyelmét felhívjuk a Sipőcz István pécsi gyógyszerész által labdacs alakban készített egérméregre, mely biztosan kipusztítja az elszaporodott mezei egereket. Több év óta számos uradalom gazdaság, község a legjobb sikerrel használja. Egy postacsomagot (circa 5 kgr.) 3 frtért, 100 kgrot 45 frtért küld Sipőcz István gyógyszerész Pécsett. Hiteles tapasztalatok szerint egy holdat 1—2 kgr. (10—20 ezer labdacs) okvetlen kipusztít.

Fővárosi divatlevél.

— A Divat Ujság-ból. —

A divat ő felsége, a ki nem is tudom hány esztendeig el volt a sima szoknyaformával, ma egyszerre ugy találja, hogy ez túl egyszerü, sőt nagyon szegényes. De minthogy az utczai ruhák szövete rendesen nehéz és türhetetlenül megnehezítené, ha még fodrot is tennének rá — de fodornak muszáj lenni, — hát kitalálta magának a szerpentinfodorral toldott szoknyát. Ez a szer-

---

A munka öt kötetre terjed, melyből körülbelül egy kötetre valót töltenek be illusztrácziók. A négy kötet tisztán a szabadságharcz monografiája és ez a terjedelem körülbelül sejteni engedi, mily gazdag a fölhalmozott anyag, melylyel az iró a maga képét megfestette. Bízvást elmondhatni, hogy egyetlen manapság hozzáférhető adalék sem hiányzik belőle. Az országos ereklye-muzeumokon kivül egy ritka gazdag gyüjtemény volt a munka alapja, az, melyet gróf Kreith Béla egy élet fáradozásával, ritka szorgalommal szerzett össze, hogy majdan az alapja lehessen egy nemzeti pantheonnak, melybe a nagy idők emlékét tisztelni járunk. Maga a gróf állította össze a munka illusztráczió részét és valóban ez a kilenczszázon felüli kép, hasonmás nemcsak meghővíti, de élénk színekkel ki is festi az iró alkotta képet. Meg van örökítve a szabadságharcz keletkezésére és lefolyására bármiféle tekintetben hatással volt szereplő egyéniség. — Politikusok, a kik szavuk sulyát vetik latba; irók, a kik a toll fegyverével harczolnak a nemzeti szent ügyért; költők, a kiknek dalaiból, riadó szózataiból a kor lelke szól. Hadvezérek, vitéz katonák a mi seregünkből és az ellenéiből. A nagy időkből, nagy férfiakról és jelentős eseményekről emlékek maradtak fönn. Jelentéktelennek látszó, de drága maradványok, melyeknek megőrzését a kegyelet sugallja; nagy számmal vannak ilyeneknek képei Gracza könyvében. Egykoru levelek, ujságok, kiáltványok csalódásig hű másolatban; csataképek, forradalmi jelenetek és különösen érdekes gúnyképek egészítik ki az illusztrácziók gazdag sorozatát.

E rajzok nyomon kisérik a szöveget. Ott látjuk a szabadságharczot a hajnalhasadás első sugarától a fölöttünk elborult ég utolsó fellegének elvonulásáig. A harminczas évek mozgalmaiban csirádzik az eszme, melyet alig egy-két nap lelkesedése érlel meg. A talaj előkészítése is fáradságos és nagy munka és benne a nemzet jobbjai vesznek részt.

Első nagy vívmánya az időknek a jobbágyság felszabadítása, mely százados teher alól való föllélekzést jelent. És nem kerül egy cseppnyi vérbe, mert hisz — a világtörténelemben példa nélkül álló tanuságként — a jobbágyok urai önként, lelkes készséggel mondanak le jogaikról. És vér nélkül való 1848. márczius tizenötödike is, ez a legszebb, legragyogóbb napja a magyar történetnek. Aztán kezdődik az igazi küzdelem az eszmekért, a fegyver erejével. A diplomácziai alkudozások nem juttatnak czélhoz, a mérsékeltek belátják munkájuk hasztalan voltát. Az idő néha forradalmi eszméktől terhes; világot megújító nagy eszméktől, melyek a népeket felrázták százados tespedésből. Csak forradalomban szülhetnek meg és forradalom lesz szülőanyja. És a mint az idők forgataga idáig sodorja a nemzetet: támadnak hősök a névtelenekből, rengeteg sereg a maroknyi népből. De minek leirni azt, a mi ezután következik? Piski, Isaszegh, Branyiszkó, Nagy-Szeben és ki tudná hirtelen felszámlálni a magyar vitézség örök emlékeztetőit! Olvassátok el, le van irva mind Gracza könyvében ékesen, lélekkel, tüzzel. Szeretet sugallja minden szavát, de gyülölet nem vakítja el egy perczre sem. A történeti kritika az eseményeket és azok szereplőit egy magasabb nézőpontból szemléli, a honnan a perspektiva tökéletes képet láttat.

Egy félszázad a határvonala ennek a perspektívának és ezen a határvonalon belül ma már tiszta levegőjü az események képe. — Azok, a kiknek megadatott, hogy a napok történetét megcsinálják, szelid hangu visszaemlékezések sugaraiban láttatják azokat. — Azok a névtelen hősök, a kik a nagyok mellett küzdve tanui lehettek a mesevilág valóságának, kinek-kinek elmondták már azt, a mit emlékezetök megőrzött. Nincs esztendő ebben a lefolyt században, melyhez ne füződnék valamely tény földeítése; a sok aprólékos adat mindegyike egy-egy sugár, mely élesebben bevilágít a történetbe. A ki egy-egy sugárt oda tud vetíteni: siet vele, mert az idő megfosztja a nagy idők tanuit, mert napról napra pusztulóban van az a nemzedék, melyre a márcziusi nagy napok felvirradtak. Márcziusi napoknak nevezzük az egész magyar szabadságharcz másfél esztendejét és ez ne tessék anachronizmusnak. A márcziusi napok lelkesedése tart mindvégig az időkön. A lelkesedés, mely ezt a napot megteremtette, az késztet fegyvert fogni fiatalt, öreget. A mint megszületik a szabadsajtó, a sajtóval felszabadul a gondolat, a gondolattal a lélek, a lélekkel az erő. Joggal mondhatta el a szabadságharcz Tyrteusa:

> Nagyapáink és apáink
> Míg egy század elhaladt:
> Nem tevének annyit, mint mink
> Huszonnégy óra alatt

A nép örömének, lelkesedésének kifejezői a népdalok, melyek ebből a korból ritka gazdagon hajtanak ki a szívekből. Csupa dicsőségről zengenek és ujjongásról, hogy:

> A legelső szabad tavasz virágzik,
> A szabad föld legelőször most ázik;
> Szabad ország, szabad nemzet oh mi szép,
> Mint a magyar, félvilágon nincs oly nép!

Ez a tavasz hosszu volt; megállt az idők kereke és küllőiből csupa virágot szórt ki. Tél fagyában, hidegében a „szabad tavasz“ napfényét érzi a honvéd és ez önti egy karba tiznek az erejét. Nem rettent a tulerő érzése, nem riaszt a kicsiség gondolata. Sárosy Gyula Arany Trombitája hatalmas fölharsonásában hallatja:

> Véreim magyarok! Nagy időket élünk.
> Trombitahangokon, ágyukkal beszélünk,
> Magyarország felett meggyült a zimankó.

Íme, a mi a történet könyvében aere perennius van megirva: a mi emlékezetünkben csak ugy hamarosan fölviláglik, hogy végére jutottunk Gracza György könyvének. Ő maga azt irja, hogy négy év alatt készült el véle. Igen, megirta négy év alatt, de a gyűjtés, az anyag fölhalmozása, melyből a művészi formát megalkotta, régóta tartott megelőzőleg is. Ha neki megadatott, hogy ezt elénk állítsa szépen, ragyogó szinekkel: ez az ő dicsősége. Könyve el fog jutni a magyar család szentélyébe és őrizni fogják nagy szeretettel. Az apa fiának, a fia unokájának fog olvasni belőle és megerősíti majd lelkében a nagy, szent érzést; és el fogja érni azt, a mit könyve epilógusában oly szerényen kíván, hogy könyve csak egy szerény eszköz legyen a hazaszeretet érzésének fölkeltésében. Ezt föl fogja kelteni és bizonyára ez lesz érte legszebb jutalma. Mert szívünk nem tud betelni soha majd eléggé a nemzeti dicsőség, nagyság eme ragyogó képeivel. Dicsőség érte az irónak, a ki megalkotta, dicséret a kiadónak, a ki ily megejtő szép külsőben bocsátja közre a magyar szabadságharcz könyvét.

pentinfodor elől alig 30—40 cm magas, hátrafelé azután a szoknyának legalább a fele hosszáig ér és rendesen paszomántdísz vagy sima pántdísz alatt van a szoknyához toldva. Hogy szép, formás, puha redőkben simuljon az alakhoz, hát nem bélejük kemény lószőr, gáz, vászon és tudja a csuda mi mindennel, hanem teljesen bélés nélkül engedik egy megfelelő hosszuságu, ha csak lenet, selyem alsószoknya fölé borulni. A ki az elegancziát a takarékossággal óhajtja egyesíteni, az egy széles selyemfodorral toldja meg a lüszter vagy szatén alsó szoknyáját.

De nem kell ám azt hinni, hogy ezzel a sima szoknya teljesen kiment a divatból. Oh nem. Van annak annyi kedvelője és pártfogója, hogy bíztosra veszem végleges győzedelmet még a szerpentin volános szoknya fölött is. A nehezebb angol kelmékből varrott tavavaszi ruhák világos posztó, covertcoat és seviόból például csaknem kizárólagosan sima szoknyával készülnek. Ezeket meg többnyire keményen bélelik is, noha lehet ezeket külön szoknya fölött puhán hagyva viselni, de a másik forma sétára alkalmasabb. Az ilyen angol szoknyához nélkülözhetetlen a kabát, a mely ma még a legszebb alakon sem készül egészen testhez állónak, legalább az eleje egyenes vagy félbő. A kabát alatt selyem, vagy ha melegebb az idő, batisztbluz járja. Az orosz divat a milyen általános volt, ugy látszik, hogy olyan tünékeny is leszen.

Felöltőnek tavaszra a leányok csaknem kizárólagosan kabátot viselnek, a köpenyek, gallérok megmaradnak az asszonyoknak. Ha egész kosztümruhát varrat valaki posztó vagy covert-coatból, akkor természetesen a szoknya és kabát egy kelméből valók, de ha csak kabátot vesz vagy varrat, hát inkább hajlik a divat a nagyon sötét, legtöbbnyire tiszta fekete szín felé. Mint nagy luxust említhetem meg a tavaszi kabátok hajtókáját, a mely manapság akár világos, akár sötét legyen a kabát, fehér selyemből készül, meg pedig nem is simán, hanem tarajosan, bodrosan vagy zsinórbetét föléránczba huzogatva. Azért mondom ezt nagy luxusnak, mert természetesen gyorsan piszkolódik és akkor rögtön frissel kell pótolni.

A tavaszi ruhák kelméje a régi és uj sima angol szövetek mellett, a csíkos, de nem hosszában, hanem keresztben csíkos kelme, mindentéle, kissé tán nagyon is világos szinben. Láttam drap és fehér, kék-fehér, zöld-fehér rózsaszin-fehér csíkosat. Nagyon kényes divat mindenkinek, a ki nem nagyon nyulánk. Óva intem tőle Eva anyánk gömbölyü leányait.

A díszesebb látogató vagy zsurozó ruhákon uralkodik a gyöngy, paszománt és bodordísz, a derékon a legklasszikusabb formáju és szövésü övvel, a mely néha egyes kövekkel kirakott részekkel van összefüzve, de legtöbbnyire arany-szövés, ódon ezüst, selyem vagy börből készül gazdag kivarással.

A kalapok jóval kisebbek, mint tavaly és csaknem mind abból a kikefélhetetlen rücskös szalmafonásból való, kifelé, befelé, le és felfelé gyürögetett karimával, toll szalag és csipkedíszszel. A nap és esernyők nem igen változtak tavaly óta.

Nyersselyem-básztruha 8 frt 65 krtol

42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tussors és Shantung Pongees, valamint fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtol 14 frt 65 krig méterenként a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. Privat-fogyasztóknak postabér és vammentesen, valamint házhoz szállitva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udv. szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Irodalom és müvészet.

)(**A legjobb háziszer.** Vannak népszerü háziszerek, melyek oly kitünő hatásuak, hogy kisebb bajoknál a legjobb szolgalatot teljesítik, sőt gyógyító tulajdonságokkal bírnak. De csakis a valóban jónak bizonyult háziszerek méltók a közbizalomra. Ezek közé tartozik első helyen Brázay sósborszesze, mely rendkivül jó hatással van a fül-, szem-, fog- és torokbaj ellen, megszünteti a szaggatást, fejfájást, migraint, a legjobb hajmosó szer; eltávolítja a küteget, pörsenést; kitünő hatása van a gyenge szemre. Az orvosok négyfeleképen javalják és pedig: bedörzsölésre, borogatásra, belsőleg és gyuró-gyógymódra, mint azt dr. Lőrincz Ferencz a használati utasításban különösen kiemeli. Kapható minden nagyobb füszerkereskedésben, de a számos utánzat elkerülése czéljából ajánlatos csak az olyat elfogadni, melynek czímképén Brázay háza, alatta 19. vagy 20. számu védjegy látható és palaczkjai és kupakjai a Brázay czég felirattal vannak ellátva.

)(**„A büvös czipő.“** A czipőt az ördög ajándékozta a czivilizacziónak, hogy megrontsa vele az emberiséget. A tizenkilenczedik század vége azonban segít a nagy bajon. A czipőt nem lehet eltörölni, hát megjavitják. Hőgyes dr., a tudós orvos ugyanis föltalált — így nyilatkozik az „Esti Ujság“ — egy uj czipőtalpat, a mely megakadályoz minden lábbajt. Azt tapasztalta ugyanis, hogy a láb akkor marad egészséges, ha közvetlenül érintkezhetik a földdel. Konstruált olyan anyagot, a mely pótolja a földet. Ez a kaucsukkal impregnált asbesztszövet. Az olyan czipő, a melynek ebből az anyagból van talpbélése, megóvja a lábat minden bajtól. Högyes dr. tegnap este mutatta be találmányát egy tudós társaságnak, a mely el volt ragadtatva a higienikus czipőtől.

— **Divat Ujság.** Ma küldték szét a Divat Ujság ötödik évének 7. számát, melylyel az uj negyed év is kezdődik. A gazdag tartalmu ujságot közel száz kép díszíti. A nyolczoldalas fölapon különösen föltűnik a tavaszi kalapok sokasága izléses díszítésekkel, melyeknek magyarázása nyomán az előfizetők otthon ékíthetik divatosan kalapjaikat. Mindenki méltányolni fogja ennek a becsét, ha a készen vett kalapok drágaságára gondol. A sétára és otthonra való ruhák készítésmódját nem csak a kisérő szöveg magyarázza meg könnyen érthető módon, hanem nagy segítségére van a minden számhoz mellékelt duplaoldalas szabásmintaív. A hónap első számához van rendesen csatolva a nagy négyoldalas kézimunkamelléklet, mely pompás dolgokat hoz. Az asztaltakarók, abroszterítők, csipkék, horgolás és point-lacemunkák nem különlegességökkel, hanem gyakorlatiasságukkal tünnek ki. Szines divatkép is van az ujságban, melynek ruhái különösen szépek. A szines divatkép tulsó oldalán divatos hajviseletek vannak. A gazdag tartalmu Divat Ujság minden számához még négyoldalas szórakoztatót is mellékelnek, a mely Molnár Lászlótól kedvesen írt novellát, a fogak ápolásáról hoz czikkelyt. Háztartásrovatot, jó mondásokat és bő, hasznos tanácsokkal teli szerkesztői üzeneteket közöl. Az uj negyed alkalmából idéigtatjuk a havonkint kétszer megjelenő lap előfizetési árát is, mely áprilistól juniusig, a postán való megküldéssel 1 frt 10 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Budapesten, Rókk Szilárd-utcza 4. szám. A kiadóhivatal itt is kéri hátralékos olvasóit, hogy az előfizetést ujítsák meg, nehogy megakadással történjen a szétküldés.

— **„Pillangó“** A „Pillangó“ társadalmi és művészeti élczlap hatodik száma megjelent. Tartalma az állandó alakokon kívül 30 remek illusztráczió és számos adoma. A „Pillangó“ a család lapja. Apa, anya, bátran kezébe adhatja e lapot a kicsinyeknek is. Elolvashatja a serdülő leányka épugy, amint hogy elolvashatja a kis kotnyeleskedő iskolás fiu, a ki azt hiszi, hogy neki már mindent szabad olvasni. A „Pillangó“ szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, Terézkörút 35. sz. a. van. Előfizetési ára negyedévre egy forint. Mutatványt kívánatra küld a kiadóhivatal.

Gabnaárak.

Buza	100 kilo	. . 12 frt.	70 krtól	— frt.	— kr-ig.
Rozs	„	. . 9 „	40 „	— „	— „
Árpa	„	. . 9 „	10 „	— „	— „
Kukoricza	„	. . . 6 „	40 „	— „	— „
Zab	„	. . . 6 „	50 „	— „	— „

Hirdetések.

Sorsjegyek a 2. magy. osztálysorsjátékhoz, melynek 1. huzása **majus 11-én és 12-én** tartatik. Sorsjegyek **eredeti áron** Freyberger Sándor börkereskedésében **kaphatók.**

Üzlet-megnyitása.

Alulirottnak ezennel van szerencséje Kőszeg és környéke n. é. közönségének b. tudomására juttatni, hogy a mai napon **Kőszegen, városkör 78. sz.** (Kluge kékfestő üzlethelyisége mellett)

épitő- és mű-bádogos üzletet

nyitott, hol minden a szakmájába vágó munkákat pontos és a legolcsóbb árak mellett elkészit.

Hosszu éven át nagyobb városok üzleteiben szerzett tapasztalataim azon reményre jogosítanak, hogy a szakmába vágó bárminő követelményeknek mindenkor képes leszek megfelelni.

A nagyérdemü közönség pártfogásst kérve,

maradok kiváló tisztelettel

Pertorini Rezső.

Dr. Högyes-féle

az egész világon szabadalmazott hygénikus asbest talpbetét

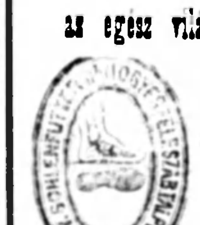

Egy találmány, mely hosszas kisérletek és fáradságok eredménye hivatva van, hogy az emberi test leglényegesebb részét megóvja a meghüléstől. Nincs többé **tyukszem, börkemenyedés, lábfeltörés, lábégés,** meg van védve **hideg vagy meleg és lábizzadás** ellen az, ki czipőjét **Dr. Högyes-féle szabadalmazott** Asbest talpbetéttel látja el. Csúzban szenvedőknek és köhögésre ingerülteknek megbecsülhetlen értékü.

Az asbest talpbetétet kitünőségét legjobban bizonyitja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a magy. kir. honvédségnek eddig 22000 pár szállíttatott. Ára páronként 1 frt 20 kr., gyermekeknek 60 kr. Szétküldés csakis utánvétellel. Felvilágosítások és prospectusok ingyen.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság

Budapest VI., Sziv-uteza 18.

Védjegy 19. és 20. sz.

Az általánosan ismert jó hirnévnek örvendő s többoldalulag kitüntetett sósborszesz-készítményem — kelendősége-nél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

általánosan elismert kitünő háziszer, különösen a **bedörzsolés kenő gyuró-gyogymodnál (massage)** igen jó hatásu. Ajánlható egyszersmind **fogtisztitó szerul** is, a mennyiben a **fogak fényét** elősegíti, a **foghust erősbiti** és a **szaj tiszta, szagtalan** izt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén **fejmosásra** is, a **hajidegek** erősítésére, a **fejkorpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.**

Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kis üveg ára 45 kr.

Brázay Kálmán *Budapesten, IV., Muzeum-körut 23. sz.*

Kapható Köszegen: Fuchs Ferencz, Jánosa Gyula, Pollák Sándor, Schneller E., Unger J., Wentzl E., Waisbecker E.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjegygyel

valamennyi nagyobb

füszer- és vas-kereskedésben

kaphatók.

A Budapesten Andrássy-út 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** czég csakis **olyan csomagoknál** vállal teljes jótállást egészen **friss** és **valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva, a medve ábrával és a Mauthner névvel** jelölve, ugy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Posztószétküldés csak privátoknak.

Egy vég 3·10 méter hosszu teljes uri-öltöny ára csak

- frt 3·10 jó
- frt 4·80 jó
- frt 7·50 finom
- frt 8·70 finom
- frt 10·50 legfinomabb
- frt 12·40 angliai
- frt 13·95 kammgárn

valódi gyapjuból.

Egy vég egy fekete szalonöltönyhöz 10 frt.

Felöltő szövetek 3 frt 25 krtól méterenként fölfelé; **Loden** bájos szinekben 1 vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr.; **peruvien és dosking, állami-, vasuti tisztviselőknek** és **Richter-Talar szövetek**; legfinomabb **kammgarn** és **cheviotokat**, ugymint **egyenruha szövetek** a **pénzügyőrség** és **csendőrség** részére stb. stb. küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert

posztogyári raktár **Kiesel-Amhof Brünnben.**

Minták ingyen és bérmentve. — Mintahü szállitás.

Figyelemreméltó! A n. é. közönség különösen arra figyelmeztetik, hogy szövetek **közvetlen helyről** való beszerzés esetén **sokkal olcsóbban** állitanak, mint a közvetitő kereskedelem utján. A **Kiesel-Amhof brünni** czég az összes posztókat **valódi gyári áron** küldi szét és nem számitja hozzá a magánvevőt annyira megkárositó ugynevezett **szaboengedményt**.

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, csaknem kiállhatatlan **„börviszketeget“** jótállás mellett, még a legsulyosabb esetekben is, alaposan gyógyit a **„Dr. Hebra sömörirtó“**-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. — Ára hat forint o. é. előre beküldéssel (lehet levélbélyegekben is) vagy utánvétel, mire a szállitást vám- és bérmentesen teljesitjük. Czim: **St. Marien-Droguerie, Danzig.** (Deutschland.)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, **fajdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, **nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.** 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.** Bevásárlás alkalmával **igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint sem valódit utasitsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Elárusitó Kőszegen: Floderer Jenő gyógyszerész (Csacsinovits-féle gyógyszertár).

1.000,000 korona

Egy millió nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztálysorsjáték 50.000 nyereményének jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyeremény **1.000.000 Egy millió Korona**

A nyeremények következőleg vannak beosztva.

Nyeremények:		Korona:
1	á	600 000
1	„	400 000
1	„	200 000
2	„	100 000
1	„	90 000
1	„	80 000
1	„	70 000
2	„	60 000
1	„	40 000
5	„	30 000
1	„	25 000
7	„	20 000
3	„	15 000
31	„	10 000
67	„	5 000
3	„	3 000
432	„	2 000
763	„	1 000
1238	„	500
90	„	300
47350	„	200, 170, 130 100, 80, 40 korona.

50 000 nyer. és jutalom, 13 160000 korona értékben, melyek hat osztályban kisorsoltatnak.

A 2-ik magy. kir. szab. osztálysorsjátékban

a sorsolási programm szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegü készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint: ennélfogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyujt: és pedig

100.000 eredeti sorsjegy — 50.000 pénznyereményt.

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50,000 nyeremény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizettetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész	eredeti sorsjegy	6 frt — kr.
Fél	„ „	3 „ — „
Negyed	„ „	1 „ 50 „
Nyolcad	„ „	0 „ 75 „

Az összegnek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyeket az első huzásbani érvénnyel. Kivánatra utánvéttel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási programmot is megküldjük és minden huzás után tőlünk azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran összeket kockáztatnak merész vállalatokba, s midőn a kilátás ha helyesett nyeremény nagyon kérdéses. Ennélfogva kockáztassunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelményünkkel ne késsünk és kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre

legkésőbb f. évi április 25-ig

hozzánk beküldeni.

Fehér Lajos és társa

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitói

BUDAPEST, Gizella-tér 5. sz.

PSERHOFER J. vértisztitó labdacsai,

azelőtt **„általános labdacsok“** név alatt; mely utóbbi teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna.

Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszerből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszerül ajánltattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és a ékrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség és hasonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is; igy sápkórnál, idegességből származó fej ájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmát sem okozzák és ennek folytán még a legQyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Pserhofer J.**-féle, az **„arany birodalmi almához“ czimzett gyógyszertárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készittetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 5 krba kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztitó labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasitása a Pserhofer J. névaláirással, fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláirással, vörös szinben van ellátva.

A számtalan hálairatból, melyet a labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893 április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmulhatlan vértisztitó labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton a legmélyebb köszönetemet labdacsai csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szeptember 12.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megirom. Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsai engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen kifognak gyógyitani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segitségül szolgáltak.

Knifics Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 8-án.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom azonnal Önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruthan és vizkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy doboz kapott az Ön kitünő vértisztitó labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1898. márczius 27.

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyilik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom etszesszerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignácz.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1886. október 8.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem 5 éven át gyötört megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Bernhardi alpesi-fü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben. ¹/₁ üveg 2 frt 60 kr. ¹/₂ üveg 1 frt 40 kr., ¹/₄ üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer minden köszvényes és csúzos bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás fülszaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalzsam, Pserhofer J.-től egy üveg 50 kr.

Fagybalzsam, Pserhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. Egy köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraeparatumok. Kitünő szer gyomor- és bélbetegségeknél.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., ¹/₄ liter 85 kr.

Golyva-balzsam, Pserhofer J.-től kitünő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Élet-esszenczia (prágai cseppek) **Pserhofer J.-től** megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemü altesti bajok ellen kitünő háziszer. 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifünedv, Pserhofer J.-től egy általánosan ismert kitünő háziszer, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. Egy üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns kiállitott nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz Steudel tanártól. Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lőn kipróbálva. Egy tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztitó-só Bullrich A. W.-tól. Kitünő háziszer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül, az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereztetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekintketők, melyek használati utasitása a Pserhofer J. névaláirással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláirással vörös szinben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntettetik.

Pserhofer J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“ **Bécs, I. Singerstrasse 15.**

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnani befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

Unger József czégnél Kőszegen.

Az egészség fentartására, az életnedvnek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismert és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a legondosabban van késziítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus felbüfögés, vértóludás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul.

Prágai házi kenőcs

több ezer hála-nyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél, szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az úgynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít.

Fragner B. gyógyszertárából Prágában 203-III.

Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerévé lett a népnek.

Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üv. 50 kr. Postával 20 krral több.

A hol már genyedés mutatkozik, ott a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiéreti és kigyógyítja.

Egy szelencze ára 25 és 35 kr. Postával 6 krral több.

Óvás! Hamisitás elkerülés végett mindenki kérje a valódi készitményt a Fragner B.-féle gyógyszertárból Prágában és figyeljen, hogy a csomagolásnak minden oldala „Dr. a Rosa-féle életbalzsam“ ide nyomott kerek védjegye látható, ellenben a „prágai házi-kenőcs“ csomaglásának minden oldalán az ide nyomott háromszögü védjegy látható. — Hamisitások bejelentésekért mindenki díjat kap.

Elismerő okiratok ezrei t. árkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Raktárok az alábbi gyógyszertárokban: TÖRÖK J., EGGER A., THALMAYER SEITZ és KOCHMEISTER utódai Budapesten és Kőszegen FLODERER JENŐ-nél, belváros (Csacsinovits-féle gyógyszertár).

A készitő főraktára: **FRAGNER B.** gyógyszertár a „fekete sashoz“ Prágában 203. sz.; a Sporner-utcza sarkán.

Posta-küldemények azonnal.

Százezrei a

családoknak isszák

előszeretettel

naponta 3

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé átvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitűnőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legméltóbb vegyüléke is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosságra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Különlegesség poloskák, bolhák, konyhafergek

„ZACHERLIN.”

Mol, házlallatokon levő parazitak stb. ellen

Hatása bámulatos! Fölülmulhatlanul öl

mindenféle kártékony rovart gyorsan és biztosan, minél fogva millió és millió vevő keresi és dicséri. — Ismertető jelei: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „Zacherl“ név.

Kőszegen: Jánosa Gyulánál.
„ Pollák Sándornál.
„ Unger Józsefnél.
„ Waisbecker Edénél.
„ Hirsch Antalnál.

Ó Szalonak: Mayer Henriknél.
Csepregben: Kolm Sándornál.
Pinkafőn: Strobl Károlynál.
Szalonak: Friedrich Samunál.
„ Mayer Henriknél.

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.
A legnagyobb nyereremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona
1	jutalom	000000
1	nyer. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3990	„ „	170
4000	„ „	130
50	„ „	100
3990	„ „	80
21990	„ „	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

melyek 6 huzásban sorsoltatnak ki.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000

korona.

A második nagy **magy. kir osztálysorsjáték** nemsokára ismét megkezdődik és

100.000 sorsjegyre ebből **50.000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint **az összes sorsjegyek tele feltétlenül nyerni fog.**

A **nyerési esélyek** tehát, amint már általánosan ismeretes, **óriásiak.**

Szives mielőbbi megrendeléseknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerű **eredeti árban** és pedig:

egy **egész** 1ső osztályu eredeti sorsjegyet 6.— frt
„ **fél** „ „ „ „ 3.— „
„ **negyed** „ „ „ „ 1.50 „
„ **nyolczad** „ „ „ „ —.75 „

küldünk szét **utánvéttel**, vagy **a pénz előleges beküldése ellenében.**

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak el re is rendelkezésre. Amint ismeretes, a huzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett **főárudánknak** az 1. magy. kir. osztálysorsjátékban, a mennyiben már **az előző osztályokban (az első öt osztályban) 100.000, 30.000, 5000,** valamint számos **2000, 1000, 500** és **300 koronás nyereményt nyertek főárudánkban,** melyeket a szerencsés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennélfogva a II-ik magy. kir. osztálysorsjáték 1-ső huzásához a megrendeléseket **mielőbb hozzánk juttatni.** Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangoztatott azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztályu huzás előtt az első osztályu sorsjegyek elkelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztály huzása előtt a bel- és külföld elárasztott bennünket rendelményekkel olyannyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhettük.

Kérjük tehát a rendeltnényeket az első osztályhoz mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 15-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben igérhetjük ezek biztos eszközlését.

Török A. és Tsa

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitói

Budapest, V., Váczi-körút 4/A.

Alapittatott 1811. évben.

A Pesti magyar kereskedelmi bank váltó-üzlete

Alaptőke: 15 millió forint. **Budapest** V. Dorottya-utcza 1. Tartalék-alap: 11 millió forint.

elad a II-ik sorsjáték I-ső osztályára érvényes

Magyar osztálysorsjegyet

$\frac{1}{1}$ 6 frt, $\frac{1}{2}$ 3 frt, $\frac{1}{4}$ frt 1.50, $\frac{1}{8}$ 75 kr.

a pénz beküldése, vagy utánvétel mellett.

Minden vásárló megkapja a **hivatalos tervezetet.**

Az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyek a bank bélyegzőjével vannak ellátva.

A megrendelések **postafordultával** kéretnek, mert a készlet máris fogytán van.

Köztudomású, hogy az első sorsjátéknál a legtöbb fő- és melléknyeremény az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyekre esett.

A „SANTAL EGGER“

kiváló gyógyerejü készítmény. Feleslegessé teszi a Copaivát és Cubebát. Felülmulja pontos és biztos hatásban eső, hólyag és vesebántalmaknál a küföldi gyártmányok legjobbikát. A **Hamamelis injectióval** egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injectió és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. **Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor“-hoz Budapest, VI., Váczi-kör-út 17.**

Kapható eredeti áron **Kőszegen:**

Floderer Jenő

gyógyszerész urnál

(Csácsinovita-féle gyógyszertár.)

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.